

Háskólagátt

Frumgreinanám Háskólans á Bifröst
Samvinna, frumkvæði, ábyrgð

Námskrá Háskólagáttar

Staðnám og fjarnám

Gildir frá og með skólaárinu 2019 - 2020

Nafn námskrár:

Háskólagátt – Aðfararnám Háskólans á Bifröst

Tengiliður:

Forstöðumaður Háskólagáttar

Lengd náms:

Tvær til fjórar annir

Fjöldi eininga:

Almenn leið: 62 – 77 f-einingar

Almenn leið með áherslu á verslunarfræði: 80 f-einingar

6. útgáfa apríl 2019

Efnisyfirlit

Almennt um námið.....	5
Inntökuskilyrði	6
Kennsluhættir	6
Námsframvinda.....	7
Sniðmát fyrir námslok í Háskólagátt á hæfniprepi 3.....	7
Sniðmát fyrir námslok í Háskólagátt með áherslu á verslun og þjónustu á hæfniprepi 3	7
Kennsluhættir	10
Námsmat.....	11
Hæfniviðmið.....	12
Þekking.....	12
Leikni	12
Hæfni	13
Áfangalýsingar	14
550.5.0.ÍSL1 - Íslenska I	14
550.5.0.ÍSL2 - Íslenska II.....	15
550.5.0.ÍSL3 - Íslenska III.....	16
550.5.0.ÍSL4 - Íslenska IV	18
550.4.0.STÆ1 – Stærðfræði I.....	20
550.5.0.STÆ2 - Stærðfræði II	21
550.5.0.STÆ3- Stærðfræði III.....	22
550.5.0.STÆ4 - Stærðfræði IV	24
550.5.0.STÆ4 - Stærðfræði V.....	25
550.5.0.ENS2 - Enska II.....	28
550.5.0.ENS3 - Enska III	30
550.4.0.DANS - Danska.....	31
550.5.0.BÓKF - Bókfærsla.....	32
550.4.0.LÖGF - Lögfræði	33
550.4.0.SKAG - Skapandi og gagnrýnin hugsun	34
590.5.0.THLE – Þjóðríkið, lýðræðið og efnahagslífið	35
550.3.0.UPP1 - Upplýsingatækni	36
570.5.0.FJML – Fjármál.....	37
570.5.0.RHVE – Rekstrarhagfræði verslana	38
570.5.0.MARK – Markaðsfræði.....	39
570.5.0.VEVÖ - Verslunarfræði og vörustjórnun.....	40

570.5.0.STSA - Stjórnun og samstarf.....	43
570.5.0.GTJS - Gæðamál, þjónusta og sala.....	44
Námstækni.....	46
550.1.0.ELMS - Endurlit og markmiðasetning	45

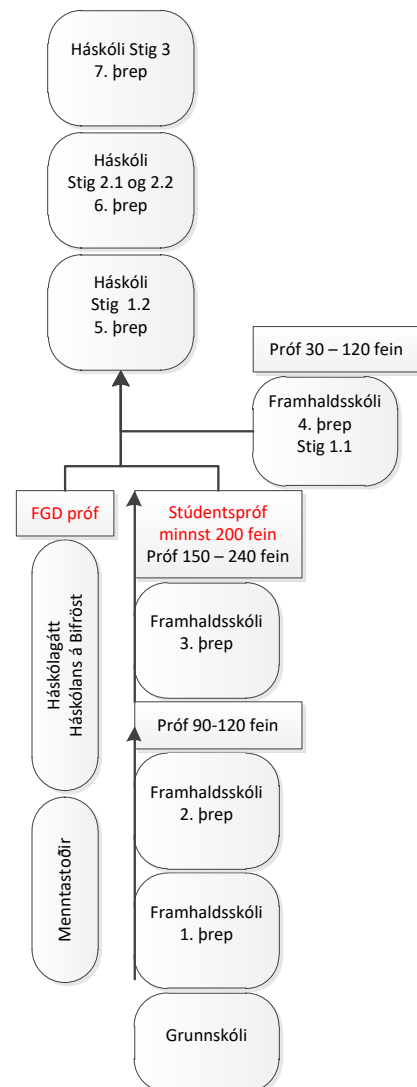
Almennt um námið

Námskrá þessi lýsir innihaldi náms í Háskólagátt í Háskólanum á Bifröst. Hún fylgir aðalnámskrá framhaldsskóla 2011 og byggir á sömu sex grunnþáttum (leiðarljósum) sem gert er ráð fyrir að fléttist inn í nám á framhaldsskólastigi en þau endurspeglar menntastefnu íslenskra stjórnvalda. Þessir þættir eru: *Læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti, sköpun*.¹ Háskólinn á Bifröst fylgir þessum leiðarljósum í skipulagningu náms í Háskólagátt sem hefur það hlutverk að búa nemendur undir nám á háskólastigi í greinum hug- og félagsvísinda. Háskólagátt veitir alhliða undirbúning fyrir háskólanám. Námsframboð og kennsluáferðir eru hinsvegar mótaðar í ljósi gilda og stefnu Háskólans á Bifröst. Til viðbótar við þau leiðarljós sem móta framhaldsskólanám almennt, byggir skólinn á stefnu sinni, en í henni er sérstök áhersla á *ábyrga leiðtogamenntun, sjálfbærni og skapandi og gagnrýna hugsun*. Grunnildir skólans eru: *Samvinna, frumkvæði og ábyrgð*. Allir þessir þættir fléttast inn í námið með mismunandi hætti.

Á mynd 1 má sjá hvar Háskólagátt Háskólans á Bifröst er staðsett í íslensku menntakerfi. Náminu er fyrst og fremst ætlað að búa nemendur undir háskólanám eða styrkja þá inn á atvinnumarkaðinn. Nemendur útskrifast með þekkingu, leikni og hæfni á þriðja hæfniprepi framhaldsskólastigsins.

Námið á að koma til móts við þarfir nemenda sem einhverra hluta vegna hafa ekki unað sér í hefðbundnu námsumhverfi framhaldsskólanna, hafa ekki klárað stúdentspróf en vilja undirbúa sig fyrir krefjandi háskólanám eða styrkja stöðu sína á vinnumarkaði. Lögð er áhersla gagnrýna hugsun og frumkvæði nemenda. Háskólinn á Bifröst vill bjóða upp á samfélag þar sem nemendur geta í senn aflað sér þeirrar grunnmenntunar sem háskólar krefjast og lifað uppbyggilegu og innihaldsríku lífi. Búseta á Bifröst gerir að verkum að skólinn er ekki aðskilinn frá öðrum þáttum í lífi nemenda eins og til dæmis fjölskyldu og nærumhverfi heldur er allt samfélag nemenda ein heild að skólanum meðtöldum. Nemendur sem stunda fjarnám í Háskólagátt taka þátt í skipulögðum námslotum með reglulegu millibili á námstímanum og kynnast því einnig Háskólaþorpinu þótt þeir búi þar ekki. Fjarnemar hitta kennara og samnemendur á vinnuhelgum sem fylgja hverjum námsáfangi.

Í námi Háskólagáttar er höfuðáhersla lögð á færni nemenda í grunngreinum framhaldsskólans, íslensku,

Mynd 1 Háskólagátt í íslensku menntakerfi

¹ Aðalnámskrá framhaldsskóla: Almennur hluti 2011, bls. 14.

ensku og stærðfræði. Auk þessara grunngreina leggja nemendur stund á greinar sem miðast sérstaklega við þarfir þeirra sem hyggjast stunda háskólanám á sviði félags- og hugvísinda.

Inntökuskilyrði

Til þess að eiga kost á að hefja nám í Háskólagátt þurfa nemendur að vera orðnir 23 ára og hafa að jafnaði lokið 118-140 framhaldsskóla einingum (f-ein) samkvæmt núgildandi einingakerfi, eða sýni fram á sambærilega þekkingu, leikni og hæfni, sem dreifist að mestu yfir á hæfniprep 1 og 2 hvort sem um er að ræða kjarnagreinar eða aðra áfanga sem lokið er áður en nám hefst í Háskólagátt. Það jafngildir um það bil 70-90 einingum samkvæmt gamla einingakerfinu.

Ef umsækjandi uppfyllir ekki inntökuskilyrði en býr yfir töluverðri starfsreynslu gefst honum kostur á að leggja fram niðurstöður raunfærnimats sem metur jafngilda reynslu og menntun. Leggi umsækjandi fram gilt raunfærnimat tekur skólinn mið af því við meðhöndlun umsóknar.²

Nám í Háskólagátt er lánshæft hjá LÍN sjá nánar á www.lin.is

Kennsluhættir

Nám í Háskólagátt er skipulagt með tilliti til þess að búa nemendur undir nám á háskólastigi í greinum hug- og félagsvísinda, einnig til þess að veita undirstöðumenntun á framhaldsskólastigi til að styrkja einstaklinga út á vinnumarkaðinn. Kenndar eru þrjár kjarnagreinar; íslenska, stærðfræði og enska auk fjögurra áherslugreina; bókfærslu, lögfræði (stoðir réttarríkisins), dönsku og heimspeki (skapandi og gagnrýnin hugsun). Auk þess taka nemendur styttri námskeið í upplýsingatækni og nýsköpun þar sem leitast er við að þjálfa þá í aðferðum og hugsunarhætti sem endurspeglar það sem efst er á baugi í háskólamenntun og atvinnulífi. Þemavinna er fléttuð inn í námskeið Háskólagáttar og takast nemendur á við verkefni sem tengjast grunnþáttum aðalnámskrár *læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti, sköpun*. Þemavinnan gerir nemendum kleift að vinna með námsefni á fjölbreyttari og gagnrýnni hátt en námskeiðin ein leyfa. Einnig er lögð áhersla á námstækni, markmiðasetningu og framkomu, tjáningu og verkefnastjórnun.

Mikilvægt er að nemendur hafi heildarsýn á nám sitt frá upphafi. Það styrkir þá við að setja sér markmið og velja áherslur í samræmi við það sem þeir vilja fá út úr náminu. Þess vegna er unnið að markmiðssetningu með nemendum í fyrstu viku haustannar um leið og nemendahópurinn kynnist og fær þjálfun í grunnatriðum upplýsinga- og námstækni. Í fyrstu viku vorannar eru markmiðin endurskoðuð fyrir komandi önn.

Á vorönn fá nemendur tækifæri til sjálfsmats með stuðningi leiðbeinenda og fara yfir valkosti um háskólanám og störf. Námsráðgjafi vinnur með nemendum og aðstoðar þá við spurningar um styrkleika, áhugasvið og fleira sem að gagni kann að koma.

Námið er skipulagt í lotum sem felur í sér að námsgreinar verða kenndar að jafnaði í sex vikna lotum með prófum í sjöundu viku. Þó eru nokkur námskeið, eðlis þeirra vegna, ýmist kennd í

---

² Umsækjendur sem hafa náð 23 ára aldri og hafa amk. 3 ára starfsreynslu geta snúið sér til símenntunarmiðstöðva vegna raunfærnimats.

styttri eða lengri lotum. Lengri lotur ná yfir 13 vikur, 12 vikur í kennslu og ein vika í námsmat. Styttri lotur ná yfir þrjár til sex vikur og eru þær án námsmatsviku. Auðveldara verður fyrir nemendum að einbeita sér að þeim námsgreinum sem þeir taka hverju sinni og álag á nemendur verður jafnara yfir kennslutímabilið. Notaðar eru nútíma kennsluáferðir og þ.á.m. vendikennsla en það gefur kennurum og nemendum aukið svigrúm til að staldra við flókin viðfangsefni, allt eftir þörfum nemenda hverju sinni. Þá er lagt upp úr góðum fríum milli námstarna sem hjálpar nemendum að hafa skýrari skil milli náms og fjölskyldulífs.

Námsframvinda

Nám í Háskólagátt er 62 - 80 f-ein nám. Námið tekur tvær til fjórar annir og hefst á haustönn. Námsframvinda skal vera [samkvæmt reglum um nám og kennslu í Háskólanum á Bifröst](#).

Tvær námslínur eru í boði í Háskólagátt í stað- og fjarnámi:

- Háskólagátt
- Háskólagátt með áherslu á verslun og þjónustu

Sniðmát fyrir námslok í Háskólagátt á hæfniprepi 3

Hér gefur að líta sniðmát³ fyrir skiptingu almenns náms í Háskólagátt í hæfniprep. Hafa ber í huga að hér er gert ráð fyrir 66 f-ein sem fullu námi í Háskólagátt auk þeirra 140 sem nemendur eiga að hafa lokið með einum eða öðrum hætti. Sniðmátið greinir frá dreifingu náms á hæfniprep innan þeirra 66 f-ein sem Háskólagátt inniheldur.

Hæfniprep	F-ein	Hlutfall	Lágmark	Hámark
1	22	33%	17%	33%
2	29	44%	33%	50%
3	15	23%	17%	33%
4	0	0%	0%	10%
	66	100%		

Sniðmát fyrir námslok í Háskólagátt með áherslu á verslun og þjónustu á hæfniprepi 3

Hér gefur að líta sniðmát⁴ fyrir skiptingu náms í hæfniprep í Háskólagátt með áherslu á verslun og þjónustu. Hafa ber í huga að hér er gert ráð fyrir 84 f-ein námi í Háskólagátt auk þeirra 118 sem nemendur eiga að hafa lokið með einum eða öðrum hætti. Sniðmátið greinir frá dreifingu náms á hæfniprep innan þeirra 84 f-ein sem Háskólagátt með áherslu á verslun og þjónustu inniheldur.

Kjarnagreinar íslenska, enska og stærðfræði eru 44 f-einingar og greinar með áherslu á verslun og þjónustu eru 40 f-einingar.

---

³ Aðalnámskrá framhaldsskóla: Almennur hluti 2011, bls. 55

⁴ Aðalnámskrá framhaldsskóla: Almennur hluti 2011, bls. 55

Hæfniprep	F-ein	Hlutfall	Lágmark	Hámark
1	25	30%	17%	33%
2	40	46,5%	33%	50%
3	20	23,5%	17%	33%
4	0	0%	0%	10%
	84	100%		

Skipulag náms: Almenn leið og almenn leið með áherslu á félagsvísindi

Kjarnagreinarnar eru samtals 44 f-ein. Gert er ráð fyrir að nemendur hafi lokið að minnsta kosti fimm f-ein í íslensku, stærðfræði og ensku á fyrsta hæfniprepi. Íslenska er 15 f-ein, þar af tíu f-ein á þriðja þrepi. Stærðfræði er 19 f-ein, þar af 10 f-ein á 3. þrepi og enska 10 f-ein og þar af 5 f-ein á 3. þrepi.

Nemendur sem hyggja á nám í BA í miðlun og almannatengslum eða BA í opinberri stjórnsýslu geta valið að taka námskeiðið *Þjóðríkið, lýðræðið og efnahagslífið* í stað *Stærðfræði IV* og útskrifast þá úr Háskólagátt með áherslu á félagsvísindi.

Námsferill, Háskólagátt – fullt nám almenn leið/áhersla á félagsvísindi

Haustönn	Fein	Þrep	Vorönn	Fein	Þrep
Endurlit og markmiðasetning	1	1	Endurlit og markmiðasetning	1	1
Skapandi og gagnrýnin hugsun	4	1	Bókfærsla	5	1
Upplýsingatækni	3	1	Íslenska III	5	3
Íslenska I	5	2	Stærðfræði III/ Þjóðríkið, lýðræðið og efnahagslífið ⁵	5	2
Íslenska II	5	2	Stærðfræði IV	5	3/2
Stærðfræði I	4	1	Enska II	5	3
Stærðfræði II	5	2	Lögfræði	4	1
Enska I	5	2			
Danska	4	2			
Samtals fein	36		Samtals fein	30	

Námsferill: Háskólagátt með vinnu, almenn leið/með áherslu á félagsvísindi

Haustönn 1. Ár	Fein	Þrep	Vorönn 1. ár	Fein	Þrep
Endurlit og markmiðasetning	1	1	Endurlit og markmiðasetning	1	1
Skapandi og gagnrýnin hugsun	4	1	Bókfærsla	5	1
Upplýsingatækni	3	1	Íslenska III	5	3
Íslenska I	5	2	Lögfræði	4	1
Íslenska II	5	2			
Danska	4	2			
Samtals fein	22		Samtals fein	15	

⁵ Frá og með skólaárinu 2019-2020 verður námskeiðið *Þjóðríkið, lýðræðið og efnahagslífið* í boði fyrir nemendur sem hyggja á BA nám í margmiðlun og almannatengslum og BA í stjórnsýslu að taka námskeiðið.

Haustönn 2. ár	Fein	Prep	Vorönn 2. ár	Fein	Prep
Stærðfræði I	4	2	Stærðfræði III/ Þjóðríkið, lýðræðið og efnahagslífið	5	2
Stærðfræði II	5	2	Stærðfræði IV	5	3/2
Enska I	5	2	Enska II	5	3
Samtals fein	14		Samtals fein	15	

Á sumarönn gefst nemendum kostur á að bæta við sig 15 f-ein í kjarnagreinum. Sumarönnin er hugsuð fyrir nemendur sem vilja undirbúa sig sérstaklega fyrir háskólanám og þá sem þurfa að bæta við sig námsgreinum til að uppfylla sértæk inntökuskilyrði annarra háskóla.

Sumarönn	Fein	Prep
Stærðfræði V	5	4
Íslenska IV	5	4
Enska III	5	3
Samtals fein	15	

Skipulag náms: Áhersla á verslun og þjónustu

Kjarnagreinarnar eru samtals 40 f-ein. Gert er ráð fyrir að nemendur hafi lokið að minnsta kosti fimm f-ein í íslensku, stærðfræði og ensku á fyrsta hæfniprepi. Íslenska er 15 f-ein, þar af tíu f-ein á þriðja þrepi. Stærðfræði er 15 f-ein, þar af 10 f-ein á 3. þrepi og enska 10 f-ein og þar af 5 f-ein á 3. þrepi.

Sérhæfing námsins kemur fram í námskeiðum sem kennd eru á fyrsta ári.

Nemandi getur valið um námslok að loknu námi í greinum verslunar og þjónustu og útskrifast þá á hæfniprepi 2.

Haustönn 1. ár	Fein	Prep	Vorönn 1. ár	Fein	Prep
Endurlit og markmiðasetning	1	1	Endurlit og markmiðasetning	1	1
Upplýsingatækni	3	1	Bókfærsla	5	1
Kaupmennska og vörustjórnun	5	1	Fjármál	5	2
Rekstrarhagfræði verslana	5	1	Gæðamál, þjónusta og sala	5	2
Markaðsfræði	5	2	Stjórnun og samstarf	5	3
Samtals fein	19		Samtals fein	21	

Haustönn 2. ár	Fein	Prep	Vorönn 2. ár	Fein	Prep
Íslenska I	5	2	Íslenska III	5	3
Íslenska II	5	2	Stærðfræði III	5	2
Stærðfræði I	4	1	Stærðfræði IV	5	3
Stærðfræði II	5	2	Enska II	5	3
Enska I	5	2			
Samtals fein	24		Samtals fein	20	

Kennsluhættir

Í grunnatriðum taka kennsluhættir mið af þeim aðferðum sem tíðkast í framhaldsskólum landsins ásamt þeirri þróun og nýsköpun sem þar fer fram. En þar sem Háskólagátt starfar sem hluti af háskólastofnun mótast starfsemi hennar ekki síður af áherslum háskólans og af því hlutverki hennar að veita nemendum marvissan undirbúning fyrir háskólanám.

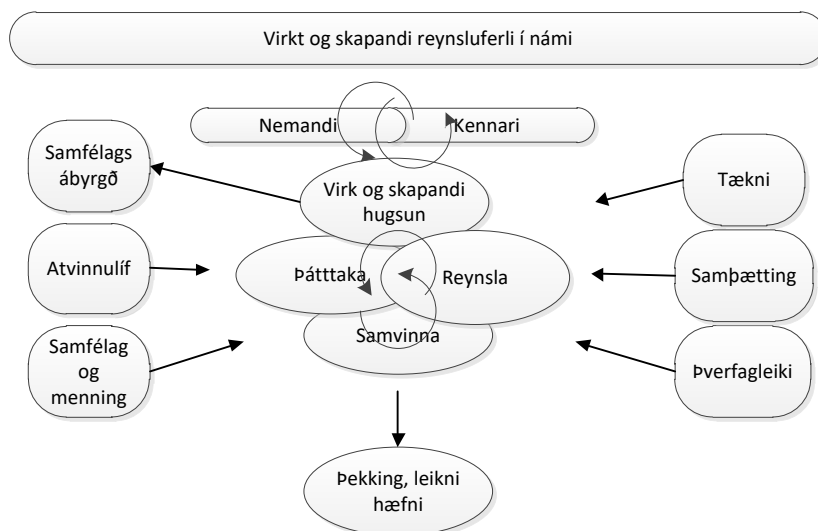
Þannig er lögð áhersla á sjálfstæða, skapandi og gagnrýna hugsun, glímu við raunhæf verkefni og vinnu að lausn vandamála. Námið og reynslan sem því tengist stuðlar að agaðri hugsun og vinnulagi. Þá hefst samvinna við fyrirtæki og stofnanir í Háskólagátt sem ræktuð er áfram í háskólanámi á Bifröst.

Í öllu námi við Háskólann á Bifröst er áhersla lögð á hópvinnu og raunhæf verkefni sem tengjast samfélagi, viðskiptalífi, réttarkerfi og stofnunum og þetta á einnig við um námið í Háskólagátt. Námsmat er byggt á stöðugri verkefnavinnu sem þjálfar nemendur í sjálfstæðum vinnubrögðum. Hópastarf er mikilvægur þáttur námsins, svo og teymisvinna, en með þessu reynir skólinn að taka mið af þeim vinnuaðferðum sem tíðkast á vinnumarkaðnum almennt.

Í námsferlinu er hugað að aðferðum sem byggja á sköpun ekki síður en greiningu og gagnrýni. Hugmyndafræði námsins fléttar saman greiningar- og sköpunarfærni þar sem litið er á nám sem virkt sköpunarferli. Þar er meðal annars byggt á menntunarkenningum Johns Dewey og þeim hugmyndum sem efst eru á baugi í menntunarfræðum samtímans.

HópaVinna er mikilvægur hluti námsins og sú þjálfun sem hún veitir er eitt af markmiðum þess. Þá er ekki síður lagt kapp á einstaklingsmiðaða kennslu og þjálfun. Hlutverk leiðbeinenda/kennara er því ekki síst að auðvelda og hjálpa til við námið með leiðsögn og endurgjöf í tengslum við verkefnavinnu. Nemandinn ber þó á endanum sjálfur ábyrgð á því að nýta sér umhverfi skólans sem best til að ná árangri.

Nám á Bifröst er reynsluferli, hlutverk skólans er að tryggja að hver einstaklingur fái bæði tækifæri og nauðsynlegan stuðning til að njóta sín.

Mynd 3 - Virkt og skapandi reynsluferli í námi

Mynd 3 sýnir námið sem virkt og skapandi reynsluferli. Nemandinn er í miðjunni studdur af kennurum og því námsumhverfi sem háskólinn býður upp á. Þekking, leikni og hæfni nemenda verður til með þátttöku þeirra í verkefnum sem tengjast atvinnulífi, samfélagi og menningu. Nemendur þjálfast í virkri og skapandi hugsun í gegnum verkefni sem krefjast samþættingar og þverfagleika. Skipulag og uppbygging námsins er með þeim hætti að reglulega takast nemendur á við þemaverkefni sem annars vegar samþætta grunnþætti og lykilhæfni aðalnámskrár og hins vegar tengja atvinnulíf, samfélag og menningu við nám nemenda. Námið er byggt upp með þeim hætti að það endurspegli líka gildi skólans um *samvinnu, frumkvæði og ábyrgð*.

Námsmat

Námsmat við Háskólann á Bifröst byggir að verulegu leyti á símati og sama gildir um Háskólagátt. Nemendur vinna verkefni jafnt og þétt yfir önnina og taka þátt í umræðum og þematengdri vinnu sem gert er ráð fyrir í skipulagi námsins hverja önn. Námskeiðum lýkur alla jafna með lokaprófum, skriflegum eða munnlegum, þótt í sumum tilfellum geti allt námsmat verið bundið við verkefnavinnu og þátttöku.

Auk símats og lokaeinkunnar sem byggð er meðal annars á frammistöðu í fjölbreytilegri verkefnavinnu leggur skólinn áherslu á að kennarar veiti nemendum mikla endurgjöf, bæði munnlega og skriflega. Nemendur eiga jafnan að geta fengið skýringar á einkunnagjöf auk þess sem kennarar miða athugasemdir sínar við að nemendur geti nýtt sér þær við að bæta árangur sinn. Þetta þýðir að umtalsverður hluti af vinnu kennarans fer í einstaklingsmiðaða endurgjöf.

Kennsla, námsmat og skipulag kennslu fer fram samkvæmt [F110 reglum um nám og kennslu](#) sem má finna í gæðahandbók Háskólans á Bifröst. Þar má einnig finna [reglur um lokapróf](#) og ýmsar leiðbeiningar fyrir nemendur.

Hæfniviðmið

Nám í Háskólagátt er á þriðja þrepi framhaldsskólanáms og uppfyllir skilyrði aðalnámskrár til stúdentsmenntunar á því þrepi. Það er einnig skipulagt í samræmi við lög um framhaldsskóla, 92/2008. Öll vinna nemenda er metin í stöðluðum námseiningum (f-einingar). Ein námseining (f-einingar) samsvarar 18-24 klukkustunda vinnu meðalnemanda, það er að segja þriggja daga vinnu nemenda ef gert er ráð fyrir sex til átta klukkustunda vinnu að meðaltali á dag eftir eðli viðfangsefna og afkastagetu nemenda. Við útreikning á fjölda f- eininga er tekið tillit til allrar vinnu nemanda sem tengist áfanga.

Við námslok á nemandi að geta sýnt fram á eftirfarandi þekkingu, leikni og hæfni.

Þekking

Nemandi:

- Hefur aflað sér undirstöðuþekkingar í kjarnagreinum framhaldsskólans sem nýtist í starfi og til undirbúnings fyrir frekara nám.
- Hefur skilning á grunngreinum hug- og félagsvísinda sem skapa nauðsynlega undirstöðu fyrir háskólanám á þeim sviðum.
- Býr yfir nægilega fjölbreyttum orðaforða til að tjá þekkingu sína og skoðanir og færa haldbær rök fyrir þeim..
- Kann að lesa í félagslegt og menningarlegt umhverfi og áttar sig á mismuni menningarsamfélaga
- áttar sig á tengslum skóla og atvinnulífs.
- Skilur hlutverk virks og ábyrgs borgara í þekkingarsamfélagi.
- Þekkir til alþjóðlegs vísinda- og fræðasamfélags og skilur tengsl þess við íslenskt rannsóknarsamfélag.
- Hefur tilfinningu fyrir eðli og framkvæmd lýðræðislegra ákvarðana við ólíkar aðstæður.
- Hefur orðaforða og þekkingu á erlendu tungumáli sem nýtist til frekara náms.

Leikni

Nemandi:

- Er fær um að tjá sig á skýran, gagnrýninn og skapandi hátt um helstu undirstöður hug- og félagsvísinda.
- Kann að beita viðeigandi tækni og aðferðum sem tengjast námi á sviði hug- og félagsvísinda, stærðfræði þar með talinni.
- Hefur allar forsendur til að sýna frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum við að leita lausna og afla nýrrar þekkingar.
- Er fær um að taka ábyrgan þátt í samræðum um samfélagsleg málefni.
- Getur fjallað um kjarnagreinar framhaldsskólans og grunngreinar hug- og félagsvísinda af skilningi.

Hæfni

Nemandi:

- Getur tjáð skoðanir og gert grein fyrir starfsaðferðum sínum á ábyrgan og gagnrýninn hátt.
- Getur tjáð sig og tileinkað sér efni og upplýsingar á erlendu tungumáli hvort sem það er í tengslum við starf eða frekara nám.
- Sýnir ábyrgð í starfi, í sköpun og þegar þekkingu er beitt.
- Getur nýtt þekkingu sína til að greina ný tækifæri í umhverfinu og til að takast á við frekara nám.
- Er fær um að leggja gagnrýnið mat á eigið vinnuframlag.
- Er virkur og ábyrgur borgari í lýðræðislegu samfélagi.
- Getur sett menntun sína í alþjóðlegt samhengi.
- Getur tengt þekkingu sína og leikni við tækni og vísindi.

Áfangalýsingar

550.5.0.ÍSL1 - Íslenska I

Lýsandi heiti áfanga: Málnotkun og ritun

Heiti áfanga í aðalnámskrá: ÍSL 212

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 2

Framhaldsskólaeiningar: 5

Undanfari: 550.4.0.ÍSL Áfangi á hæfniprepi 1

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfanga

Í áfanganum verður fjallað um málstefnu, málfræði og málsnið og nemendur þjálfaðir í ritun og heimildavinnu; málfræði, stafsetningu og greinarmerkjasetningu.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Mismundandi ritun, þ.e. persónurritun, rökfærslu, ritdómi og skáldverki
- Ritgerðarsmið, þ.e. uppbyggingu, meðferð og skráningu heimilda
- Heimildavinnu og framsetningu heimildaskrár
- Mismunandi tegundum nytjatekta
- Muninum á talmáli og ritmáli.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Rita heimildaritgerðir þar sem hann beitir gagnrýninni hugsun við úrvinnslu og kemur efninu á Framfæri á skýran og greinargóðan hátt á blæbrigðaríku máli
- Ganga frá heimildaritgerðum og hvers kyns texta og að nýta sér uppbyggilega gagnrýni
- Skilja og nota viðeigandi stílbrögð, orðatiltæki og menningarlegar vísanir í tal- og ritmáli
- Draga saman og nýta á viðurkenndan og gagnrýninn hátt upplýsingar úr hvers kyns heimildum og meta áreiðanleika þeirra
- Flytja af öryggi vel uppbyggða kynningu á krefjandi efni
- Nýta málfræðihugtök af öryggi í umræðum um málið og þróun þess, menningu og sögu
- Greina mismunandi málsnið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Skrifa skýran og vel uppbyggðan texta og geta valið ritstíl eftir aðstæðum og viðtakendum
- Beita málinu á viðeigandi og árangursríkan hátt við mismunandi aðstæður
- Tjá rökstudda afstöðu og taka virkan þátt í málefnalegri umræðu
- Draga saman aðalatriði, beita gagnrýninni hugsun við lestur, túlkun og úrvinnslu krefjandi texta, átta sig á samfélagslegri skírskotun og ná dulduðum boðskap og hugmyndum
- Sýna frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum
- Geta gert grein fyrir helstu réttitunar- og greinarmerkjareglum í íslensku og beitt þeim í rituðu máli
- Geta skilgreint og bent á málvillur og rökleysur í íslensku og gert tillögur um það sem betur má fara

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt.

Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun.

550.5.0.ÍSL2 - Íslenska II

Lýsandi heiti áfanga: Íslenskar bókmenntir frá fyrstu tíð og fram til siðbreytingar um 1550

Heiti áfanga í aðalnámskrá: ÍSL 303

Framhaldsskólæiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 2

Undanfari: 550.5.0.ÍSL1 (Áfangi á hæfniprepi 2)

Kennsluáðferðir

Kennsluáðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Í áfanganum verður farið yfir íslenskar bókmenntir frá fyrstu tíð og fram til siðbreytingar um 1550.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á

- Orðaforða sem nægir til að lesa helstu verk íslenskrar bókmenntasögu
- Hversu fjölbreyttar íslenskar fornbókmenntir eru, bæði að efni og formi og hvernig fornbókmenntir kallast á við samtímann
- Hversu mikilvægur bókmenntaarfurinn er fyrir sjálfsmynd þjóðarinnar og hvers einstaklings
- Hvernig fjallað er með skipulegum hætti um ákveðna texta, þeir skilgreindir og túlkaðir
- Málkennd og þjálfun í meðferð talaðs og ritaðs máls

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Greina texta og skilja meðhöndlun móðurmálsins
- Útskýra og miðla með skýrum og skipulegum hætti og draga út aðalatriði, bæði munnlega og skriflega

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Setja texta frá ólíkum tímum í sögulegt samhengi og leggja sjálfstætt mat á gildi þeirra í samtímanum
- Greina stíleinkenni þeirra texta sem lesnir eru
- Gera grein fyrir umfjöllun fræðimanna um miðaldabókmenntir

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt.

Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun.

550.5.0.ÍSL3 - Íslenska III

Lýsandi heiti áfanga: Bókmenntir frá lærdómsöld til fullveldis

Heiti áfanga í aðalnámskrá: ÍSL 403

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: 550.5.0.ÍSL2 (Áfangi á hæfniprepi 3)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Í áfanganum verður farið yfir bókmenntasögu og bókmenntastefnur. Bókmenntasaga síðari alda fram til dagsins í dag verða kynntar.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Helstu stefnum og straumum frá 1550-1900.
- Helstu hugtökum málfræði og setningarfræði.
- Nokkrum helstu höfundum og verkum tímabilsins.
- Algengustu stílbrogðum í texta, bæði bundnu og óbundnu.
- Rannsóknarspurningu, heimildavinnu og úrvinnslu tilvitnana.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í:

- Að lesa mismunandi texta frá tímabilinu.
- Ritun heimildaritgerða þar sem hann beitir gagnrýninni hugsun við úrvinnslu og kemur efninu á framfæri á skýran og greinargóðan hátt á blæbrigðaríku máli
- Frágangi heimildaritgerða og hvers kyns texta og að nýta sér uppbyggilega gagnrýni annarra til betrubóta
- Að skilja og nota viðeigandi stílbrogð, orðatiltæki og menningarlegar vísanir í tal- og ritmáli
- Að draga saman og nýta á viðurkenndan og gagnrýnn hátt upplýsingar úr hvers kyns heimildum, hvort sem er í ræðu eða riti, og meta áreiðanleika þeirra
- Að flytja af öryggi og sannfæringarkrafti vel upp byggða ræðu eða ítarlega kynningu á flóknu efni.
- Að lesa allar gerðir ritaðs máls að fornu og nýju sér til gagns og gamans, skilja lykilhugtök og greina mismunandi sjónarmið.
-

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Skrifa skýran og vel uppbyggðan texta og geta valið ritstíl eftir aðstæðum og viðtakendum.
- Beita málinu á viðeigandi og árangursríkan hátt við mismunandi aðstæður í ræðu og riti.
- Draga saman aðalatriði, beita gagnrýninni hugsun við lestur, túlkun og úrvinnslu krefjandi texta, átta sig á samfélagslegum skírskotunum og ná dulduðum boðskap og hugmyndum.
- Sýna þroskaða siðferðisvitund, víðsýni, sköpunarhæfni og samlíðan í málflutningi sínum, umfjöllun og verkum.
-

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun.

550.5.0.ÍSL4 - Íslenska IV

Lýsandi heiti áfanga: Bókmenntir á 20. öld

Heiti áfanga í aðalnámskrá: ÍSL 503

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: 550.5.0.ÍSL3 (Áfangi á hæfniprepi 3)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Í áfanganum verður farið yfir bókmenntasögu og bókmenntastefnur. Bókmenntir síðari alda fram til dagsins í dag verða kynntar.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Grunnhugtökum varðandi sögu (sjónarhorn, byggingu, persónusköpun), ljóðstíl (myndmál og stílbrögð) og bragarhætti.
- Helstu stefnum og straumum frá 1900 til samtímans.
- Orðaforða sem nægir til að lesa helstu verk íslenskrar bókmenntasögu
- Þekkingu nokkra af helstu höfundum og verkum tímabilsins.
- Mismunandi tegundum bókmennta og nytjatexta.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í:

- Ritun heimildaritgerða þar sem hann beitir gagnrýninni hugsun við úrvinnslu og kemur efninu á framfæri á skýran og greinargóðan hátt á blæbrigðaríku máli
- Frágangi heimildaritgerða og hvers kyns texta og að nýta sér uppbyggilega gagnrýni annarra til betrumbóta
- Að skilja og nota viðeigandi stílbrögð, orðatiltæki og menningarlegar vísanir í tal- og ritmáli
- Að draga saman og nýta á viðurkenndan og gagnrýninn hátt upplýsingar úr hvers kyns heimildum, hvort sem er í ræðu eða riti, og meta áreiðanleika þeirra
- Að flytja af öryggi og sannfæringarkrafti vel upp byggða ræðu eða ítarlega kynningu á flóknu efni.
- Að lesa allar gerðir ritaðs máls að fornu og nýju sér til gagns og gamans, skilja lykilhugtök og greina mismunandi sjónarmið.

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Skrifa skýran, vel uppbyggðan og grípandi texta og geta valið ritstíl eftir aðstæðum og viðtakendum
- Draga saman aðalatriði, beita gagnrýninni hugsun við lestur, túlkun og úrvinnslu krefjandi texta, átta sig á samfélagslegum skírskotunum og ná duldu boðskap og hugmyndum
- Leggja mat á og efla eigin málfærni og annarra, til dæmis með því að nýta málfraeðiupplýsingar og þekkingu sína á íslenska málkerfinu
- Beita málinu á viðeigandi og árangursríkan hátt við mismunandi aðstæður í ræðu og riti
- Tjá rökstudda afstöðu við ýmsar kringumstæður, útskýra sjónarmið og taka virkan þátt í málefnalegum umræðum til að komast að vel ígrundaðri niðurstöðu

- Sýna þroskaða siðferðisvitund, víðsýni, sköpunarhæfni og samlíðan í málflutningi sínum, umfjöllun og verkum.

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.4.0.STÆ1 – Stærðfræði I

Lýsandi heiti áfanga: Algebra, rúmfræði, föll og prósentureikningur

Heiti áfanga í aðalnámskrá: STÆ 103

Framhaldsskólaeiningar: 3

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 1

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Hafa öðlast þekkingu og náð valdi á grunnatriðum almennrar stærðfræði sbr. lýsingu námskeiðs.
- Hafa öðlast skilning og tilfinningu á föllum er finnast í hinum ýmsu myndum ásamt þeim verkfærum sem notuð eru til að rannsaka föll s.s. formengi, varpmengi og myndrænni framsetningu.
- Hafa kynnst því hvernig stærðfræðin nýtist til að koma til skila tölulegum upplýsingum á skilmerkilegan hátt.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Leysa dæmi í algebru, brota og prósentureikningi, veldisreikningi, reikningi með jöfnur og ójöfnur
- Nota gröf, línurit og aðra myndrænar aðferðir við framsetningu dæma og gagna

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til miðlunar í mæltu og rituðu máli:

- Unnið með merkingu og tengsl hugtaka í námsefninu
- Beitt gagnrýninni og skapandi við lausn yrtra verkefna, leyst þrautir með skipulegum aðferðum og uppsetningu jafna.
- Klætt yrt verkefni í stærðfræðilegan búning, leyst og túlkað lausnina.
- Fylgt röksemdafærslu í mæltu máli og texta
- Geta unnið með hugtök í námsefninu í tengslum við þemavinnu þar sem fléttað er saman ólíkum námsgreinum til greiningar og þekkingaröflunar í samfélagstengdum viðfangsefnum

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.5.0.STÆ2 - Stærðfræði II

Lýsandi heiti áfanga: Föll, veldi, náttúrulegir lógaritmar, diffrun, runur og raðir

Heiti áfanga í aðalnámskrá: STÆ 203

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 2

Undanfari: 550.4.0.STÆ1 (Áfangi á hæfniprepi 1)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfanga

Í þessum áfanga verða tekin fyrir eftirfarandi viðfangsefni stærðfræðinnar:

- Föll, veldi og náttúrulegir lógaritmar
- Vaxtaraði og afleiður og diffrun
- Endanlegar og óendanlegar runur og raðir

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Hvernig föll eru túlkuð með diffrun.
- Einföldum runum og röðum, endanlegum og óendanlegum.
- Hvað lograföll eru og kunna að beita þeim við útreikninga.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Vinna með logaritma
- Greina og reikna verkefni sem tengjast runum og röðum
- Diffra margliður

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til miðlunar í mæltu og rituðu máli:

- Skráð lausnir sínar skipulega, skipst á skoðunum við aðra um þær og útskýrt hugmyndir sínar og verk skilmerkilega í mæltu máli og myndrænt, áttað sig á tengslum ólíkra aðferða við framsetningu hugmynda og viðfangsefna og valið aðferð við hæfi,
- Sett sig inn í og túlkað útskýringar og röksemdir vegna viðfangsefna námskeiðs
- Greint og hagnýtt stærðfræðilegar upplýsingar, hvort sem er í töluðu eða rituðu máli, myndrænt eða í töflum.
- Unnið með merkingu og tengsl hugtaka í námsefninu, áttað sig á hvers konar spurningar leiða til stærðfræðilegra viðfangsefna, hvaða svara megi vænta og spurt slíkra spurninga,
- Geta hagnýtt sér stærðfræðilega þekkingu til lausna þrauta og verkefna
- Geta beitt gagnrýninni og skapandi hugsun við lausn yrtra verkefna, leyst þrautir með skipulegum leitaraðferðum og uppsetningu jafna.
- Geta klætt yrt verkefni í stærðfræðilegan buning, leyst og túlkað lausnina.
- Fylgt röksemdafærslu í mæltu máli og texta
- Geta unnið með hugtök í námsefninu í tengslum við þemavinnu þar sem fléttað er saman ólíkum námsgreinum til greiningar og þekkingaröflunar í samfélagstengdum viðfangsefnum

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.5.0.STÆ3- Stærðfræði III

Lýsandi heiti áfanga: Föll, markgildi, deildarreikningur og kynning á heildun

Heiti áfanga í aðalnámskrá: STÆ 403

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: 550.5.0.STÆ2 (Áfangi á hæfniprepi 3)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfanga

Í þessum áfanga verða tekin fyrir eftirfarandi viðfangsefni stærðfræðinnar:

Föll: Veldisföll, vísisföll, lograföll, andhverf föll, samskeytt föll, eintæk, átæk og gagntæk föll.

Markgildi og deildun: Markgildishugtakið. Skilgreining á afleiðu falls. Deildun veldisfalla, vísisfalla, lografalla.

Reiknireglur fyrir deildun margfeldis, ræðra falla og samskeyttra falla. Samfeldni og deildanleiki falla.

Aðfellur. Hagnýting deildunar við könnun falla, s.s. að finna staðbundin hágildi og lággildi, einhallabil, beygjuskil og jöfnu snertils. Gröf falla. Notkun deildareiknings við hagnýt viðfangsefni, t.d. útreikning á hraða og hröðun. Söguleg þróun deildareiknings.

Heildun: Kynning á heildun, stofnföll einfaldra veldis-, vísis- og lografalla. Ákveðið og óákveðið heildi.

Flatarmál svæða sem afmarkast af gröfum falla reiknað með heildun.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Föllum, markgildum og deildun, s.s. að framan greinir og hafa fengið nasasjón af heildun
- Tegrún og geta leyst einföld tegrúnardæmi.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

Vinna með vísis- og lograföll með mismunandi grunntölum

Finna andhverfur falla og að skeyta sama föllum

Nota markgildi og skilgreiningu á afleiðu falls

Deilda veldisföll, vísisföll og lograföll og að nota reiknireglur fyrir deildun margfeldis, ræðra falla og samskeyttra falla

Nota deildareikning við könnun falla, einkum að finna staðbundin útgildi, einhallabil, beygjuskil, jöfnu snertils, aðfellur og að teikna gröf falla og að kanna samfeldni og deildanleika falla

Finna stofnföll einfaldra falla s.s. veldisfalla, vísisfalla og lnx, reikna ákveðið og óákveðið heildi og reikna flatarmál svæða sem afmarkast af einföldum föllum

Leysa hagnýt dæmi þar sem beita þarf deildun eða einfaldri heildun, t.d. útreikningum á vegalengd, hraða eða hröðun

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til miðlunar í mæltu og rituðu máli:

Skráð lausnir sínar skipulega, skipst á skoðunum við aðra um þær og útskýrt hugmyndir sínar og verk skilmerkilega í mæltu máli og myndrænt, áttað sig á tengslum ólíkra aðferða við framsetningu hugmynda og viðfangsefna og valið aðferð við hæfi,

Sett sig inn í og túlkað útskýringar og röksemdir vegna viðfangsefna námskeiðs,

Greint og hagnýtt stærðfræðilegar upplýsingar, hvort sem er í töluðu eða rituðu máli, myndrænt eða í töflum,

Unnið með merkingu og tengsl hugtaka í námsefninu, áttað sig á hvers konar spurningar leiða til stærðfræðilegra viðfangsefna, hvaða svara megi vænta og spurt slíkra spurninga,

Geta hagnýtt sér stærðfræðilega þekkingu til lausna þrauta og verkefna,

Geta beitt gagnrýninni og skapandi hugsun við lausn yrtra verkefna, leyst þrautir með skipulegum leitaráðferðum og uppsetningu jafna,

Geta klætt yrt verkefni í stærðfræðilegan búning, leyst og túlkað lausnina,
Fylgt röksemdafærslu í mæltu máli og texta,
Geta unnið með hugtök í námsefninu í tengslum við þemavinnu þar sem fléttað er saman ólíkum námsgreinum
til greiningar og þekkingaröflunar í samfélagstengdum viðfangsefnum

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er
nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.5.0.STÆ4 - Stærðfræði IV

Lýsandi heiti áfanga: Mengi, talningafræði, tölfræði og líkindareikningur

Heiti áfanga í aðalnámskrá: STÆ 313

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 2

Undanfari: 550.5.0.STÆ1 (Áfangi á hæfniprepi 2)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfanga

Í þessum áfanga verða tekin fyrir eftirfarandi viðfangsefni stærðfræðinnar:

Mengi, talningar og grunnatriði rökfræði

Tölfræði, líkindareikningur, miðsækni, dreifing og ályktunartölfræði

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

Viðfangsefnum mengjafræði og talningafræði

Grunnatriðum líkindareiknings og tölfræði

Hvað er þýði og úrtaki og hvernig þessi hugtök eru notuð

Nemandi skal hafa öðlast leikni í:

Og kunna helstu talningaraðferðir

Að greina og leysa einföld viðfangsefni mengjafræði

Að reikna meðaltal, staðalfrávik, miðgildi og fylgni.

Að greina og lesa úr myndrænni framsetningu á talnasöfnum.

Að notað Excel við að leysa einföld tölfræðileg verkefni.

Að þekja til, og kunna einfalda útreikninga á normaldreifingu.

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til miðlunar í mæltu og rituðu máli:

Skráð lausnir sínar skipulega, skipst á skoðunum við aðra um þær og útskýrt hugmyndir sínar og verk skilmerkilega í mæltu máli og myndrænt, áttað sig á tengslum ólíkra aðferða við framsetningu hugmynda og viðfangsefna og valið aðferð við hæfi, sett sig inn í og túlkað útskýringar og röksemdir vegna viðfangsefna námskeiðs, greint og hagnýtt stærðfræðilegar upplýsingar, hvort sem er í töluðu eða rituðu máli, myndrænt eða í töflum, unnið með merkingu og tengsl hugtaka í námsefninu, áttað sig á hvers konar spurningar leiða til stærðfræðilegra viðfangsefna, hvaða svara megi vænta og spurt slíkra spurninga, geta hagnýtt sér stærðfræðilega þekkingu til lausna þrauta og verkefna, geta beitt gagnrýninni og skapandi hugsun við lausn yrtra verkefna, leyst þrautir með skipulegum leitaráðferðum og uppsetningu jafna, geta klætt yrt verkefni í stærðfræðilegan búning, leyst og túlkað lausnina, fylgt röksemdafærslu í mæltu máli og texta, geta unnið með hugtök í námsefninu í tengslum við þemavinnu þar sem fléttað er saman ólíkum námsgreinum til greiningar og þekkingaröflunar í samfélagstengdum viðfangsefnum

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.5.0.STÆ4 - Stærðfræði V

Lýsandi heiti áfanga: Heildun, heildunaraðferðir, flatarmáls- og rúmmálsreikningar með heild, deildajöfnur af rýsta stigi, runur og raðir

Heiti áfanga í aðalnámskrá: STÆ503

Framhaldsskólaeiningar: 5

Undanfari: 550.5.0.STÆ3

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifid nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfanga

Í þessum áfanga verða tekin fyrir eftirfarandi viðfangsefni stærðfræðinnar:

- Heildun: Stofnföll, ákveðið og óákveðið heildi. Reiknireglur fyrir heildi. Flatarmál svæða sem afmarkast af gröfum falla reiknað með heildun. Hagnýting heilda, t.d. við lausn verkefna sem tengjast fjölda, magni, vegalendum og hraða. Heildunaraðferðir, s.s. innsetning, hlutheildun og liðun í stofnbrot. Rúmmál snúðs þegar snúid er um x -ás eða y -ás. Tengsl deildunar og heildunar.
- Deildajöfnur: Fyrsta stigs deildajöfnur af ýmsum gerðum, s.s. óhliðraðar ($y' + ay = 0$), hliðraðar ($y' + ay = f(x)$), aðskiljanlegar ($g(y) \cdot y' = f(x)$) og leysanlegar með heildunarþætti ($y' + g(x) \cdot y = f(x)$). Notkun deildajafna við lausn hagnýtra dæma af ólíkum toga.
- Runur og raðir: Endanlegar og óendanlegar runur og raðir. Jafnmuna- og jafnhlutfallarunur og raðir. Samleitnar, óendanlegar jafnhlutfallaraðir. Hagnýting runa og raða í verkefnum tengdum fjármálum og náttúruvísindum. Sannanir með stærðfræðilegri þrepun.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Heildun, fyrsta stigs deildajöfnu, runum og röðum

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Finna stofnföll og beita heildunaraðferðum til að heilda flóknari föll
- Reikna ákveðin heildi og finna flatarmál og rúmmál með heildareikningi
- Greina á milli ólíkra gerða fyrsta stigs deildajafna og leysa þær með viðeigandi aðferðum
- Vinna með jafnmuna- og jafnhlutfallarunur og raðir
- Nota þrepunarlögmálið til þess að sanna að fullyrðing gildi um allar náttúrulegar tölur
- Leysa hagnýt dæmi þar sem nota má heildun, deildajöfnur eða runur og raðir

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til miðlunar í mæltu og rituðu máli:

- Skráð lausnir sínar skipulega, skipst á skoðunum við aðra um þær og útskýrt hugmyndir sínar og verk skilmerkilega í mæltu máli og myndrænt, áttað sig á tengslum ólíkra aðferða við framsetningu hugmynda og viðfangsefna og valið aðferð við hæfi,
- Sett sig inn í og túlkað útskýringar og röksemdir vegna viðfangsefna námskeiðs,
- Greint og hagnýtt stærðfræðilegar upplýsingar, hvort sem er í töluðu eða rituðu máli, myndrænt eða í töflum,
- Unnið með merkingu og tengsl hugtaka í námsefninu, áttað sig á hvers konar spurningar leiða til stærðfræðilegra viðfangsefna, hvaða svara megi vænta og spurt slíkra spurninga,
- Geta hagnýtt sér stærðfræðilega þekkingu til lausna þrauta og verkefna,
- Geta beitt gagnrýninni og skapandi hugsun við lausn yrtra verkefna, leyst þrautir með skipulegum leitar aðferðum og uppsetningu jafna,
- Geta klætt yrt verkefni í stærðfræðilegan búning, leyst og túlkað lausnina,
- Fylgt röksemdafærslu í mæltu máli og texta,

- Geta unnið með hugtök í námsefninu í tengslum við þemavinnu þar sem fléttað er saman ólíkum námsgreinum til greiningar og þekkingaröflunar í samfélagstengdum viðfangsefnum

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.5.0.ENS1 - Enska I

Lýsandi heiti áfangs: English for Academic Purposes (EAP): Málfræði, ritun og orðaforði

Heiti áfanga í aðalnámskrá: ENS 203

Framhaldsskólacainingar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 2

Undanfari: Áfangi á hæfniprepi 2 (a.m.k. á þrepi A2 skv. evrópsku tungumálamöppunni)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfanga

Áfanginn miðar að því að nemendur verði læsir á flóknari texta en áður og að þeir þjálfist í að tileinka sér grunnorðaforða ýmissa fræðigreina og gera greinarmun á ólíkri merkingu orða eftir samhengi þeirra. Undirstöðuatriði enskrar málfræði verða styrkt, sérstaklega þau atriði sem reynast íslenskum nemendum erfið, svo sem greinarmerkjasetning og rétt notkun sagntíða. Leitast er við að lesa fræðilega texta úr ólíkum fræðigreinum ásamt lestri, hlustun og áhorfi á fjölbreytt fréttatengt efni af neti eftir því sem við á. Nemendur skulu geta þjáð hugsun sína varðandi ólík efni í ræðu og riti og beita rökum. Áhersla er lögð á að nemendur þjálfist sjálfstæð vinnubrögð og tileinki sér árangursríka námstækni þar sem þeir nýta þau hjálpargögn sem aðgengileg eru með forritum, á vef eða í bókum.

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Þverfaglegum orðaforða til markvissrar notkunar í námi á háskólastigi
- Helstu málfræðiatriðum í enskri tungu
- Rithefðum sem við eiga í textasmíð, m.a. um uppbyggingu efnisgreina skv. engilsaxneskri hefð sem og hefðbundna uppbyggingu ritgerða sem samanstanda af inngangi með efnisyrðingu, meginmáli með vel afmörkuðum efnisgreinum og niðurlagi
- Mismunandi aðferðum sem notaðar eru til að vitna í heimildir, svo sem *summary* og *paraphrasing*
- Mismunandi afstöðu og túlkun fræðimanna eins og hún birtist í fræðilegum textum
- Þeim meðulum sem ensk tunga beitir til þess að mynda rökleg tengsl í ræðu og riti og nýtast nemendum til þess að færa rök fyrir eigin skoðunum

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Lesa fjölbreyttar gerðir fræðilegra texta
- Beita þeim lestraráðferðum sem við eiga eftir gerð texta, viðfangsefni og/eða tilgangi lestursins (t.d. skimun eða þaulllestri)
- Tjá sig með skýrum hætti í ræðu eða riti um málefni sem hann hefur kynnt sér
- Ríta mismunandi gerðir texta, formlega og/eða óformlega
- Beita viðeigandi hjálpargögnum við lestur og ritun ýmissa texta

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Skilja daglegt mál, svo sem samræður og fjölmiðlaefni, hvort sem hann þekkir umræðuefnið eða ekki
- Tileinka sér efni/inntak margvíslegra texta og geta hagnýtt sér á mismunandi hátt
- Taka þátt í skoðanaskiptum, færa rök fyrir máli sínu og svara mótbárum og gagnrökum á viðeigandi hátt
- Tjá sig skýrt, lipurlega og blaðalaust fyrir áheyrendum um sérvalið efni sem hann hefur kynnt sér
- Skrifa formlegan og óformlegan texta og beita rithefðum sem við eiga í textasmíð
- Nýta nýjan orðaforða í ræðu og riti

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

550.5.0.ENS2 - Enska II

Lýsandi heiti áfanga: English for Academic Purposes: Fræðilegur texti, talað mál og orðaforði

Heiti áfanga í aðalnámskrá: ENS 303/403

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 3

Undanfari: Áfangi á hæfniprepi 2 (a.m.k. á þrepi B1 skv. evrópsku tungumálamöppunni)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfanga

Unnið er með fræði- og þjóðmálatexta til að dýpka skilning á málinu og auka orðaforða. Nemendur eru þjálfaðir í að koma fram og flytja mál sitt á ensku. Nemendur fá markvissa þjálfun í ritun, sem sniðin er að áhugasviðum hvers og eins. Gert er ráð fyrir að nemendur séu á þessu stigi orðnir mjög sjálfstæðir í vinnubrögðum og geti með aðstoð kennara unnið að því sjálfir að leita uppi efni og vinna með það.

Lokamarkmið áfanga:

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Þverfaglegum orðaforða til markvissrar notkunar í námi á háskólastigi
- Rithefðum sem við eiga í textasmíð, m.a. um inngang, meginmál með afmörkuðum efnisgreinum og niðurlag
- Helstu aðferðum við að skipuleggja og skrifa fræðilegan texta á ensku
- Því hvernig meta má gæði heimilda og hvernig þær skuli meðhöndlaðar til að forðast ritstuld
- Uppbyggingu háskólafráirlestra á ensku með því að greina „vegvisandi“ orðfæri fyrirlesara, þ.e. orð, orðasambönd og setningar sem notuð eru til að leggja áherslu á aðalatriði og skipta fyrirlestri upp í afmarkaða en röklega samhangandi hluta (*signposting language*)

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Lesa sér til fræðslu og/eða ánægju texta sem gera miklar kröfur til lesandans, bæði hvað varðar orðaforða og uppbyggingu
- Nýta sér fyrirlestra, umræður og rökræður um efni fræðilegs eðlis
- Lesa fjölbreyttar gerðir texta, sér í lagi fræðilega
- Beita þeim lestraraðferðum sem við eiga eftir gerð texta eða viðfangsefnis
- Tjá sig munnlega skýrt og hnökralaust um málefni sem hann hefur kynnt sér
- Skilja sér til gagns þegar fjallað er um flókið efni

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Beita málinu af lipurð og kunnáttu til að geta tekið fullan þátt í umræðum og rökræðum þar sem Fjallað er um persónulegt, menningarlegt, félagslegt, fræðilegt og fjölmenningslegt efni
- Flytja vel uppbyggða frásögn, kynningu eða greinagerð, draga fram aðalatriði og rökstyðja mál sitt nokkuð nákvæmlega með dæmum og bregðast við fyrirspurnum
- Skrifa texta með röksemdarfærslu þar sem fram koma rök með og á móti og þau eru vegin og metin
- Nýta sér nýjan orðaforða í ræðu og riti

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.5.0.ENS3 - Enska III

Lýsandi heiti áfanga: English for Academic Purposes: Fræðilegur texti, talað mál og orðaforði

Heiti áfanga í aðalnámskrá: ENS 503

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 4

Undanfari: Áfangi á hæfniprepi 3 (a.m.k. á þrepi C1 skv. evrópsku tungumálamöppunni)

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestrum er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfanga

Megin áhersla er lögð á það að vinna áfram með lestur mismunandi texta, þjálfa ritun og vinna að rannsóknum auk þess að lesa fræðirit á akademískum grunni. Lögð er áhersla á að nemendur ráði við flóknari og fjölbreyttari texta og að þeir auki við orðaforða sinn. Nemendur eru þjálfaðir í málfræðiatríðum sem auka hæfni til að tjá sig í ræðu og rit.

Lokamarkmið áfanga:

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Þverfaglegum orðaforða til markvissrar notkunar í námi á háskólastigi.
- Flóknari textum og samanburði á þeim.
- Helstu aðferðum við að skipuleggja og skrifa fræðilegan texta á ensku
- Mismunandi uppbyggingu og efnistöfum texta eftir því hvaða tilgangi hann á að þjóna.
- Uppbyggingu háskólafræðilegra á ensku með því að greina „vegvisandi“ orðfæri fyrirlesara, þ.e. orð, orðasambönd og setningar sem notuð eru til að leggja áherslu á aðalatriði og skipta fyrirlestri upp í afmarkaða en röklega samhangandi hluta (*signposting language*).

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Lesa sér til fræðslu og/eða ánægju texta sem gera miklar kröfur til lesandans, bæði hvað varðar orðaforða og uppbyggingu.
- Spyrja markvissra spurninga sem tengjast fræðilegum texta.
- Lesa fjölbreyttar gerðir texta, sér í lagi fræðilega.
- Beita þeim lestraráðferðum sem við eiga eftir gerð texta eða viðfangsefnis.
- Tjá sig munnlega skýrt og hnökralaust um málefni sem hann hefur kynnt sér.
- Skilja sér til gagns þegar fjallað er um flókið efni.

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Beita málinu af lipurð og kunnáttu til að geta tekið fullan þátt í umræðum og rökræðum þar sem fjallað er um persónulegt, menningarlegt, félagslegt, fræðilegt og fjölmennningarlegt efni
- Setja fram rökstuddar ályktanir út frá fræðilegum texta í ræðu og riti.
- Flytja vel uppbyggða frásögn, kynningu eða greinagerð, draga fram aðalatriði og rökstyðja mál sitt nokkuð nákvæmlega með dæmum og bregðast við fyrirspurnum
- Skrifa texta með röksemdarfærslu þar sem fram koma rök með og á móti og þau eru vegin og metin

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.4.0.DANS - Danska

Lýsandi heiti áfanga: Danskt lagamál, skilningur, tjáning og menning

Heiti áfanga í aðalnámskrá: DAN 103/203

Framhaldsskólaeiningar: 4

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 2

Undanfari: Grunnskólapróf eða áfangi á hæfniprepi 1

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestrum er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfanga

Í áfanganum er lögð áhersla á að nemendur vinni með flóknari texta. Unnið er með orðaforða sem tengist m.a. daglegu lífi, umhverfismálum, ferðamennsku, menntakerfi, tækni og vísindum.

Lokamarkmið áfanga:

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Ólíkum viðhorfum og gildum og hvernig þau móta danska menningu
- Orðaforða til markvissrar notkunar, bæði munnlega og skriflega
- Helstu hefðum um uppsetningu og skipulag ritaðs máls
- Notkun hjálpargagna, meðal annars orðabóka, leiðréttingaforrita auk ýmissa hjálpargagna á netinu
- Danska málkerfinu til markvissrar notkunar, bæði skriflega og munnleg

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Skilja eðlilegt talað mál við mismunandi aðstæður sem og algengustu orðasambönd sem einkenna það
- Lesa fjölbreyttar gerðir texta sér til gagns og beita þeim lestraraðferðum sem við eiga eftir gerð textans eða viðfangsefnisins
- Tjá sig munnlega um málefni sem hann hefur kynnt sér
- Rita margs konar texta, formlega og óformlega, og fylgja helstu rithefðum og reglum um málbeitingu
- Beita meginreglum danskrar málfræði og setningafræði

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Skilja daglegt mál svo sem samræður, inntak erinda og annað tiltölulega flókið efni sem hann hefur kynnt sér
- Tileinka sér innihald ritaðs texta og nýta það á mismunandi hátt
- Lesa texta þar sem ákveðin viðhorf eða skoðanir eru kynnt og geta brugðist við og tjáð skoðanir sínar um efni þeirra
- Lesa á milli línanna og átta sig á dýpri merkingu texta
- Tjá sig og taka þátt í samræðum við ólíka viðmælendur
- Skiptast á skoðunum og bregðast við viðmælendum sínum
- Skrifa læsilega texta um sérvalið efni frá eigin brjósti þar sem hugmyndaflug getur fengið að njóta sín
- Skrifa margs konar texta og fylgja þeim rithefðum sem við eiga hverju sinni
- Leysa úr viðfangsefnum einn eða í samstarfi við aðra
- Þróa með sér aga, metnað, ábyrgð og jákvæðni í vinnubrögðum
- Meta eigið vinnuframlag

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.5.0.BÓKF - Bókfærsla

Lýsandi heiti áfanga: Bókhaldskerfi, lög, ársreikningar, kennitölur, rekstur og fjárhagur

Heiti áfanga í aðalnámskrá: BOK 103

Framhaldsskólaeiningar: 5

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 1

Undanfari: Almenn viðmið um inngöngu í námið

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestrum er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfangans

Í námskeiðinu er farið yfir grundvallaratriði í bókhaldi einstaklinga og fyrirtækja.

Fjallað er almennt um bókhald, helstu hugtök sem koma fyrir í bókhaldi fyrirtækja, helstu bókhaldsbækur sem fyrirskipaðar eru samkvæmt bókhaldslögum og hvernig þær tengjast saman og mynda heildstætt bókhaldskerfi. Unnin eru verkefni í færslu fylgiskjala í dagbók, opnun og lokun aðalbókar.

Farið er í uppgjör bókhaldsins og unnar ýmsar leiðréttingarfærslur og lokafærslur og settir upp ársreikningar, rekstrarreikningur og efnahagsreikningur.

Fjallað er um helstu lög og reglugerðir sem snerta bókhald fyrirtækja s.s. lög um bókhald, lög um virðisaukaskatt, lög um ársreikninga ásamt reglugerðum sem lögnum tengjast.

Unnin verkefni í uppsetningu ársreikninga, myndun kennitalna úr ársreikningum

og farið yfir hvernig má leggja mat á rekstrarárangur og fjárhagsstöðu út frá kennitölum.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Þörf einstaklinga og rekstraraðila fyrir gott og skipulagt bókhald
- Lögum um bókhald, lögum virðisaukaskatt og lögum um ársreikninga
- Mikilvægi góðrar skipulagningar, reglusemi og nákvæmni í vinnslu bókhalds í fyrirtækjum

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Færa bókhald fyrir einstaklinga og minni fyrirtæki í samræmi við lög um bókhald
- Framkvæma opnun bókhaldsins í ársbyrjun og lokun bókhaldsins í árslok.
- Setja upp ársreikninga, rekstrar- og efnahagsreikning í samræmi við lög um ársreikninga og reglugerðir sem þeim fylgja
- Mynda kennitölur úr ársreikningum og kunna að leggja mat rekstrarárangur og fjárhagsstöðu út frá þeim

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Vinna við færslu bókhalds fyrir einstaklinga og minni fyrirtæki
- Vinna við lokun bókhaldsins og setja upp ársreikninga upp úr niðurstöðutölum aðalbókar
- Geta myndað kennitölur upp úr ársreikningum fyrirtækja og hafa skilning á hvað hver kennitala segir um rekstrarafkomu og fjárhagsstöðu

Námsmat

- Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.4.0.LÖGF - Lögfræði

Lýsandi heiti áfanga: Stoðir réttarríkisins

Heiti áfanga í aðalnámskrá: VRR 103

Framhaldsskólaeiningar: 4

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 1

Undanfari: Almenn viðmið um inngöngu í námið

Kennsluáðferðir

Kennsluáðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfanga

Í námskeiðinu er farið yfir helstu réttarsvið íslensks réttar s.s. stjórnskipunarrétt, stjórnsýslurétt, samningarétt, vinnurétt, kauparétt, kröfurétt, félagarétt, sifja og erfðarétt og skaðabótarétt og þannig gerð grein fyrir hlutverki laga og réttar í samfélaginu. Fjallað verður m.a. um réttarheimildahugtakið og lögskýringaraðferðir, uppbyggingu ríkisvaldsins og helstu reglur sem gilda um hið opinbera.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Hlutverki laga og réttar í samfélaginu
- Stjórnskipun landsins og reglna sem gilda um hið opinbera.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Gera grein fyrir réttindum og skyldum borgaranna bæði gagnvart hinu opinbera og í almennum samskiptum sín á milli.
- Geta skilgreint uppbyggingu ríkisvaldsins í rituðu máli og geta gert grein fyrir helstu reglum sem gilda þar um.
- Nemendur eiga að ná nokkurri færni í gagnaöflun lagaheimilda

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Nýta sér lagaheimildir (s.s. á vef Alþingis og í dómasafni héraðsdómstólanna og Hæstaréttar), greiningu þeirra og notkun þannig að mögulegt sé að draga rökstuddar ályktanir af þeim og komast að lögfræðilegri niðurstöðu.

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.4.0.SKAG - Skapandi og gagnrýnin hugsun

Lýsandi heiti áfanga: Fagurfræði, heimspeki, rökhugsun

Heiti áfanga í aðalnámskrá: LKN 103/FÉL 103/203

Framhaldsskólaeiningar: 4

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 1

Undanfari: 550.5.0.ÍSL1

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestrum er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Hvernig á maður að haga lífi sínu? Er Guð til og ef svo væri gætum við vitað það? Hvers vegna höldum við að vísindi skapi þekkingu og hvað er merkilegt við listsköpun? Í áfanganum kynnast nemendur leiðum til að takast á við spurningar af þessu tagi sem almennt eru kallaðar heimspekilegar. Um leið fá þeir innsýn í hvernig rökhugsun og rökleikni heimspekinnar hjálpar okkur að skilja hversdagsleg viðfangsefni betur og gerir okkur kleift að sjá hlutina úr mörgum áttum. Sá eiginleiki er ómissandi í allri skapandi hugsun og því undirstaða nýsköpunar og fúmkvöðlastarfsemi.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Völdum viðfangsefnum heimspekinnar á sviði siðfræði, þekkingarfræði og fagurfræði,
- Rökum, hvernig þau eru skilin og hvernig þau eru metin,
- Hagnýtri siðfræði og notkun siðfræðikenninga í daglegu lífi,
- Lausn siðferðilegra álitamála.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Meðhöndla fræðilegan og heimspekilegan texta,
- Greina rökstuðning og forsendur hugmynda,
- Rökræða siðferðileg álitamál, átta sig á annmörkum eigin röksemdarfærslu,
- Beita gagnrýninni hugsun í rökræðum um hversdagsleg álitamál, bregðast við skoðunum annarra og vinna úr gagnrýni á eigin skoðanir.
- Fræðilegri vinnu með óhlutbundin álitamál
- Greina fagurfræðilega þætti skynjunar og skilnings

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Geta á gagnrýninn hátt lagt mat á röksemdarfærslur í ræðu og riti,
- Vera virkur og ábyrgur þátttakandi í lýðræðislegu samfélagi,
- Geta tileinkað sér nýja þekkingu á markvissan hátt,
- Átta sig á heimspekilegum kenningum og beita þeim í verkefnum, prófum og í munnlegri framsögn,
- Greina og leggja mat á siðferðileg álitamál,
- Rökræða skoðanir, staðhæfingar og viðhorf í rituðu máli og samræðu.

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

590.5.0.THLE – Þjóðríkið, lýðræðið og efnahagslífið

Lýsandi heiti áfanga: Stjórnámál, hagfræði

Heiti áfanga í aðalnámskrá: FÉL 303/403

Framhaldsskólaeiningar: 4

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi2

Undanfari: 550.4.0.SKAG

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestrum er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Hverjar eru hugmyndafræðilegar forsendur nútímaþjóðríkisins? Hvað er lýðræði og hverjir eru helstu þættir vestrænnar stjórnskipunar? Hvað á að standa í stjórnarskrá? Tengist lýðræði og hagsæld? Eru markaðshagkerfi og velferð andstæður? Hvers vegna höldum við að lýðræðið sé skásta stjórnfyrikomulagið og að frjáls samkeppni á markaði leiði til hagsældar? Hvenær eiga stjórnámálamenn að axla ábyrgð og bera kjósendur í lýðræðissamfélagi einhverja ábyrgð á stjórnámálamönnum og gjörðum þeirra?

Í þessu námskeiði kynnast leiðum til þess að takast á við spurningar af þessu tagi og fá um leið innsýn í grunnkenningar heimspekinnar, stjórnálafræðinnar og hagfræðinnar sem fjalla um þessi viðfangsefni. Nemendur fá um leið innsýn inn í beitingu fræðilegrar nálgunar þessara greina til þess að greina viðfangsefni í samtímanum og dýpri skilning á samspili þeirra þátta sem drífa áfram stjórnámál og hagkerfi Vesturlanda.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Völdum viðfangsefnum á sviði stjórnálaheimspeki, stjórnálafræði og hagfræði á sviði siðfræði
- Hugmyndafræðilegum grunni Vestræns ríkisvalds og lýðræðis,
- Hvernig þessar hugmyndir tengjast hagsæld
- Grundvallarhugtökum hagfræðinnar.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Meðhöndla fræðilegan texta samfélagskenninga
- Greina rökstuðning og forsendur hugmynda
- Rökræða heimspekilegar hugmyndir um grundvöll ríkisvalds og lýðræðis,
- Nýta grundvallarhugmyndir þjóðhagfræði í rökfærslu,
- Greina á milli ólíkra þátta í stjórnámálum og stjórnsýslu
- Fjalla á gagnrýninn og greinangi hátt um pólitísk álitamál

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Átta sig á grundvelli ríkisvalds og stjórnála í lýðræðisríkjum,
- Greina og leggja mat á samfélagsleg álitamál
- Geta tileinkað sér nýja þekkingu á markvissan hátt,
- Vera virkur og ábyrgur þátttakandi í lýðræðislegu samfélagi,
- Rökræða skoðanir, staðhæfingar og viðhorf sem lúta að stjórnskipulagi, stjórnámálum og efnahagslífinu í rituðu máli og samræðu.

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.3.0.UPP1 - Upplýsingatækni

Lýsandi heiti áfanga: Ritvinnsla, sniðmát, margmiðlun og töflureiknar

Heiti áfanga í aðalnámskrá: UTN 103

Framhaldsskólaeiningar: 3

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 1

Undanfari

Almenn viðmið um inngöngu í námið

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi námskeiðs

Þessu námskeiði er ætlað að auka nemendum færni í notkun upplýsingatækni í námi og starfi

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- notkun Word ritvinnslu og sniðmáta í Word
- notkun PowerPoint til gerðar kynningarefnis
- notkun Excel til einfaldra útreikninga
- forritum fyrir gerð margmiðlunarefnis
- nokkrum algengum lausnaraðferðum þar sem töflureiknar eru notaðir

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- nota Excel til einfaldra útreikninga
- búa til einföld líkön í Excel
- beita Word við markvissa uppsetningu ritgerða og skilaverkefna þ.m.t. að geta búið til heimildaskrár með aðferðum Word
- búa til PowerPoint kynningar
- nýta sér tímasparandi og hagnýtar aðferðir algengra forrita
- geta nýtt sér Netið til þeirrar upplýsingaleitar og samskipta sem nútíma háskólanám krefst
- nýta sér einföld forrit til gerðar margmiðlunarefnis

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- nota hugbúnað við ritsmið og skráningu heimilda
- nota hugbúnað til að setja upp efni og niðurstöður verkefna á skipulegan og skýran hátt
- geta unnið með hugtök í námsefninu í tengslum við þemavinnu þar sem fléttað er saman námsgreinum til greiningar og þekkingaröflunar í samfélagstengdum viðfangsefnum
- nota hugbúnað til að leysa algeng verkefni náms, kynningu verkefna og til útskýringar á viðfangsefnum náms
- nota hugbúnað til að setja upp efni og niðurstöður verkefna á skipulegan og skýran hátt með hljóði og mynd
- geta beitt algengum lausnaraðferðum sem byggja á notkun töflureiknis

Námsmat

Námsmat getur verið byggt á verkefnum, umræðum, prófum og sjálfsmati svo eitthvað sé nefnt. Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

570.5.0.FJML – Fjármál

Lýsandi heiti áfanga: Fjármál og fjármálastjórnun

Heiti áfanga í aðalnámskrá: VIÐ 123/223

Framhaldsskólaeiningar: 5

Undanfari: 570.5.0.RHVE og 550.5.0.BOKF

Almenn viðmið um inngöngu í námið

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestrum er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfangans

Vaxtaútreikningur; grundvallaraðferðir vaxtareiknings skoðaðar. Verðtrygging, nafnvextir og raunvextir, útreikningur vaxta og verðbóta. Mismunandi tegundir lána, jafngreiðslulán, lán með jöfnum afborgunum, eingreiðslulán, víxlar o.fl. Hugtökin núvirði og framlegð kynnt, hvernig þau eru notuð og hvað þau segja okkur. Kennitölur um fjármál og virði fyrirtækja verða kenndar, m.a. til að lesa ársreikninga fyrirtækja.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Tækifærum á markaði
- Fjármögnunarferli rekstrar

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Setja fram einfalda viðskiptaáætlun

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

-

Námsmat

Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

570.5.0.RHVE – Rekstrarhagfræði verslana

Heiti áfanga í aðalnámskrá: HAG 103

Lýsandi heiti áfanga: Rekstrarhagfræði verslana

Framhaldsskólaeiningar: 5

Undanfari: STÆ 103

Almenn viðmið um inngöngu í námið

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestrum er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfangans

Í námskeiðinu er fjallað um grunnatriði í rekstrarhagfræði, verðmyndun á markaði, framboð og eftirspurn. Fjallað er um þátttakendur í efnahagslífinu, réttarform fyrirtækja og staðarval. Gerð er grein fyrir hagsmunaaðilum fyrirtækja, farið yfir hlutverk stjórnenda og markmið fyrirtækja. Fjallað er um þörf fyrir innra skipulag, dreifingu valds og ábyrgðar og mannlega þáttinn. Farið er yfir hugtök sem lögð eru til grundvallar ákvarðanatöku í rekstri fyrirtækja, arðsemi o.fl. Fjallað er um gerð rekstrar- og framlegðaráætlana. Farið er yfir fjármögnun fyrirtækja, álagningarútreikninga, framlegðarútreikninga og núvirðis-aðferðina við fjárfestingarútreikninga

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Grundvallaratriðum í rekstrarhagfræði

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Geta leyst hagnýt dæmi á sviði rekstrarhagfræði

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Geta gert skil á helstu hugtökum og beitingu þeirra við raunverulegar aðstæður í efnahagslífi verslana /fyrirtækja

Námsmat

Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

570.5.0.MARK – Markaðsfræði

Lýsandi heiti áfanga: Markaðsfræði

Heiti áfanga í aðalnámskrá: VIÐ 113/213

Framhaldsskólaeiningar: 5

Undanfari Almenn viðmið um inngöngu í námið

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestrum er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfangans

Yfirlit yfir markaðsfræði þar sem lögð er áhersla á bæði kenningar innan markaðsfræðinnar og notkun þeirra. Nemendur munu kynna lykilatriðum markaðsfræðinnar eins og samkeppnisgreiningu, neytendahegðun, markaðsrannsóknnum, söluráðunum fjórum, markaðs- og markhópagreiningu, þjónustustjórnun og stjórnun vörumerkja. Í áfanganum verður fjallað um stefnumótandi markaðssetningu og markaðssókn fyrirtækja. Einnig munu nemendur læra um gerð markaðsáætlana.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Mikilvægi markaðsfræði í viðskiptum
- Lykilatriði markaðsfræðinnar
- Hlutverki markaðsrannsókna

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Nota hugtök markaðsfræðinnar við lausn verkefna
- Framkvæmt markhópagreiningu
- Skilgreina staðsetningu fyrirtækja á markaði

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Beita hugtökum markaðsfræðinnar í starfi
- Skrifa einfalda markaðsáætlun
- Skipuleggja og framkvæma einfalda markaðssókn fyrirtækja

Námsmat

Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun. Kennslugögn Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

570.5.0.VEVÖ - Verslunarfræði og vörustjórnun

Lýsandi heiti áfanga: Kaupmennska, innkaup og vörustjórnun

Framhaldsskólaeiningar: 5

Undanfari

Almenn viðmið um inngöngu í námið

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestrum er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfangans

Fjallað verður um hlutverk smásölnunnar sem tengilið milli framleiðanda, heildsala og neytenda. Rætt verður um umfang mikilvægi og sögu íslenskrar verslunar og þær þarfir sem verslunin er að uppfylla hjá neytendum. Fjallað verður um helstu áskoranir í verslun í dag svo sem netverslun, styttingu virðisbætur og mikilvægi menntunar hjá verslunarfólki..

Að nemendur séu meðvitaðir og virkir í að skoða framtíðarþróun verslunar sérstaklega með tilliti til tækifæra til fjölrása-nálgun við viðskiptavininn (“Omni channeling in retail”)

Gera sér grein fyrir mikilvægi þess að sú heildarmynd sem verslunin á að sýna, sé sú mynd sem viðskiptavinurinn upplifir.

Að kynnast „kaupmennsku“ sem nær til þeirra þátta sem lagar framtíðarsýn verslunarinnar að þörfum og væntingum viðskiptavinar

Kunna skil á þeim þáttum sem innrétting verslunarinnar hefur á þá ímynd sem viðskiptavinurinn hefur á búðinni svo og hegðun viðskiptavinarins.

Kynnast möguleikum til að hafa áhrif á hegðun og innkaup viðskiptavina.

Þekkja grundvallaratriði í sölusamskiptum í verslun og samningatækni því tengdri

Farið verður yfir grundvallaratriði innkaupastjórnunar („procurement“) og vörustjórnunar („logistics“) þannig að nemendur öðlist góða þekkingu á hugtakinu aðfangakeðja („supply chain“) með sérstöku tilliti til reksturs á verslunum. Í verslunarrekstri skiptir mestu máli að varan sé á staðnum þegar viðskiptavinurinn þarf hana.

Aðfangakeðjan nær yfir innkaup og vörustreymi til fyrirtækja, innan þeirra og frá þeim, með það að markmiði að lágmarka kostnað og fjárbindingu í birgðum með hliðsjón af því þjónustustigi sem keppt er að.

Lokamarkmið áfanga

Að nemendur öðlist þekkingu á öllum hliðum verslunarstjórnunar Þekkja þær aðferðir sem notaðar eru til að hafa áhrif á ímynd búðarinnar og hvaða möguleikar eru til að hafa áhrif á hegðun og innkaup viðskiptavinarins. Kunna góð skil á hugtakinu “Stjórnun heildarmyndar”.

Nemandinn skal gera sér grein fyrir því hvað felst í verslunarstjórnun Kunna skil á hlutverki innréttinga í verslunum og stjórnun vöruflokka Þekkja fræði bak við auglýsingar og sölugerðir og áhrif þeirra á ímynd og frammistöðu verslunar

Nemandinn skal vera vel upplýstur um tækifæri verslunarinnar til að nýta sér vefinn og símatækni til að ná til viðskiptavanna. Þannig verði verslunin bæði hefðbundin verslun og verslun á netinu.

Við lok áfangans skal nemandinn hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á hugmyndafræði aðfangakeðjunnar og tengslin við innkaupastjórnun og virðis_keðjuna. Hann skal öðlast þekkingu á innkaupaferlinu og hvaða markmiðum er reynt að ná í innkaupum. Hann skal kunna skil á helstu þáttum við skipulagningu innkaupa og hlutverki innkaupafólks í aðfangakeðjunni.

Nemandinn skal gera sér grein fyrir áhrifum vandaðra vinnubragða og skipulags við innkaup á fjárbindingu, kostnað, fjárstreymi og þjónustustig. Hann skal

þekkja mikilvægi góðra birgjasamskipta og hvernig samstarf við þá getur skilað sér í lækkun kostnaðar og betri þjónustu.

Nemandinn skal við lok áfangans þekkja helstu þætti áhættugreiningar í aðfangakeðjunni og afleiðingum og áhrifum truflana í keðjunni á þjónustu, kostnað og viðskipti. Hann skal hafa innsýn inn í heim smásölu- og heildverslunarinnar hvað varðar skipulag dreifingar og vörustjórnunar, innkaup og aðfangakeðju svo og þekkja mikilvægi þess að hlutverk og ábyrgðarsvið séu skýrt skilgreind í vörustjórnun og innkaupum.

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Stjórnun heildarmyndar í verslunarrekstri
- Verslunarstjórnun
- Innréttingum í verslun
- Stjórnun vörflokka
- Fræðilegri umfjöllun um vöruúrval
- Reglum um vöruframsetningu
- Stjórnun hillurýmis
- Skipulagningu söluherferða og nýtingu netsins við markaðsstarf
- Grundvallaratriðum stefnumótunar í verslunarrekstri með sérstakri áherslu á samskipti við birgja, stjórnun innkaupa og vörustjórnun
- Þekkja helstu árangursmælikvarða og frammistöðumælingu í vörustjórnun og birgðastýringu
- Hafa góða þekkingu á hugtakinu stjórnun aðfangakeðjunnar („supply chain management“) og upplýsingakerfum tengdum henni
- Hafa kynnst helstu aðferðum við gerð áætlana og söluspáa við stýringu vöruflæðis. Einnig hvernig þjónustustig er ákveðið og stjórnað
- Þekkja ítarlega helstu þætti innkaupaferlisins og mikilvægi árangursríks birgjasamstarfs. Þekkja aðfanga- og dreifileiðir og tækni tengd þeim
- Þekkja helstu aðferðir við minnkun fjárbindingar í vörubirgðum
- Stefnumótun í fyrirtækjarekstri/verslunarrekstri og vörustjórnun
- Stjórnun aðfangakeðjunnar („supply chain management“) með sérstakri áherslu á birgðastýringu og lagerstjórnun
- Upplýsingakerfum í vörustjórnun og upplýsingatækni
- Áætlanagerð og gerð söluspáa
- Stýringu vöruflæðis til fyrirtækja.
- Ákvörðun um þjónustustig og áhrif á kostnað og arðsemi
- Innkaupaferlið og helstu áherslur í dag á því sviði
- Árangursríkt birgjasamstarf
- Nútíma flutningatækni og flutningaskipulagi.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Þekkja mikilvægi skýrrar heildarmyndar í verslunarrekstri
- Vita hvaða áhrif verslunin getur haft á kauphegðun viðskiptavinarins og álit hans á versluninni.
- Þekkja þau fræði sem eru notuð við skipulagningu vöruúrvals og vörustaðsetningu innan verslunar
- Þekkja undirstöðureglur vöruframstillingar
- Skipuleggja og stýra vöruflæði til verslana
- Stjórna vörubirgðum með skilvirkum hætti.
- Stjórna fólki í verslun með árangursríkum hætti.

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Standa að stefnumótun í verslun þar með talið að skipuleggja opnun nýrrar verslunar með tilliti til markhóps verslunarinnar, og stefnu eigenda hennar.
- Setja upp árangursmælikvarða fyrir verslunarrekstur.
- Stjórna starfsfólkinu með árangursríkum hætti.
- Skipuleggja vöruflæði, innkaup og birgðastýringu verslunarinnar
- Nýta öll sölutæki verslunarinnar til að auka sölu og framlegð.
- Tengja saman vörustjórnun og upplýsingakerfi til að minnka fjármagn sem er bundið í birgðum en halda æskilegu þjónustustigi.
- Bæta ákvarðanatöku og stjórnun aðfangakeðjunnar
- Annast hagkvæm vöruinnkaup með notkun söluspáa og eftirspurnaáætlana
- Stýra upplýsingastreymi í aðfangakeðjunni og notkun nýjustu tækni á því sviði
- Þekkja helstu aðferðir við frammistöðumælingu í aðfangakeðjunni („supply chain performance“)
- Reikna út veltuhraða birgða og áhrif á fjárbindingu þegar veltuhraði breytist
- Þekkja gerð innkaupaáætlana með aðstoð spálíkana og eftirspurnaráætlunar
- Getu metið hvaða aðfangakeðja og birgðastýringaraðferð hentar best miðað við ákveðnar aðstæður svo sem eðli og eftirspurn vörunnar (jöfn eða sveiflukennd osfrv)
- Setja þig í fótspor vörustjóra og innkaupastjóra og geta tekið sem bestar ákvarðanir sem slíkur stjórnandi.

Námsmat

Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

570.5.0.STSA - Stjórnun og samstarf

Lýsandi heiti áfanga: Stjórnun og samstarf

Heiti áfanga í aðalnámskrá: VIÐ 103

Framhaldsskólacainingar: 5

Undanfari

Almenn viðmið um inngöngu í námið

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfangans

Farið er yfir alla helstu grunnþætti í stjórnunarfræðum og hugtök skýrð. Efnið er fræðilegt en ávallt lýst með dæmum hvernig hægt er að hagnýta það. Farið er yfir mikilvæga stjórnunarþætti sem stjórnendur og millistjórnendur í fyrirtækjum þurfa að kunna skil á eins og stefnumótun, stjórnskipulag og breytingastjórnun. Einnig er lögð áhersla á samskiptastjórnun á vinnustað og leiðtogahlutverk. Hluti af námsefninu tengist beint stjórnun í verslunum.

Lokamarkmið áfanga

Markmið námskeiðsins er að auka skilning nemenda á gildi góðrar stjórnunar í fyrirtækjarekstri og gera þá hæfari til að fást við stjórnunartengd viðfangsefni og samstarf af margvíslegu tagi.

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Stefnumótun innan fyrirtækis
- Stjórnskipulagi fyrirtækja og stofnana
- Breytingarstjórnun
- Mannauðsstjórnun

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Nota helstu hugtök stjórnunar við verkefnavinnu

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Nota helstu hugtök stjórnunar í starfi
- Vera virkur þátttakandi í stefnumótun innan fyrirtækis
- Skilgreina helstu stjórnunarháttum innan fyrirtækis

Námsmat

Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

570.5.0.GTJS - Gæðamál, þjónusta og sala

Lýsandi heiti áfanga: Vörubekking og þjónusta, gæðamál og sala

Heiti áfanga í aðalnámskrá: VIÐ 143

Framhaldsskólaeiningar: 5

Undanfari 570.5.0.STJ

Almenn viðmið um inngöngu í námið

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestrum er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfangans

Farið er yfir mikilvægi þess að þekkja vöruna og meðhöndlun vörumerkja. Fjallað er ítarlega um hönnun og stjórnun á þjónustu og þar á meðal er skoðað sérstaklega hugtakið CRM (Customer Relationship Management), eða stjórnun samskipta við viðskipavini. Ennfremur eru kynnt lyklatríði gæðastjórnunar og persónulegrar sölu.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Skilja mikilvægi þess að þekkja hvernig er hægt að veita afburða þjónustu
- Skilja mikilvægi þess að þekkja hvernig er hægt að veita afburða þjónustu
- Skilja mikilvægi stjórnunar vörumerkja
- Skilja helstu lyklatríði tengd þjónustumálum, sölumennsku og gæðamálum

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Geta skilgreint mismunandi þjónustustig

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Þekkja hvernig stjórnendur geta nýtt sér efni áfangans á árangursríkan hátt

Námsmat

Námsmat er nánar skilgreint í kennsluáætlun

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

550.1.0.ELMS - Endurlit og markmiðasetning

Lýsandi heiti áfanga: Sjálfsmat og persónuleg markmið

Framhaldsskólaeiningar: 1

Hæfniprep: Áfanginn er á hæfniprepi 1

Undanfari: Almenn viðmið um inngöngu í námið

Kennsluaðferðir

Nemendur skrifa námsdagbók undir handleiðslu.

Lýsing á innihaldi áfanga

Nemendur halda námsdagbók á námstímanum sem er til þess að líta yfir farinn veg og meta þann persónulega árangur sem hefur náðst á tímabilinu. Nemendur setja sér ný markmið um áframhaldandi nám eða hvernig þeir vilja komast aftur á vinnumarkaðinn.

Lokamarkmið áfanga eru í vinnslu

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Mikilvægi þess að setja sér markmið í námi og starfi.
- Mikilvægi þess að stjórna tíma sínum vel.
- Mikilvægi þess að halda uppi góðum samskiptum.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Greina styrkleika sína sem og veikleika.
- Halda uppi jákvæðum og góðum samskiptum.

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Efla styrkleika sína
- Geta gert áætlun og sett sér markmið í framtíðar námi eða starfi.
- Halda uppi góðum samskiptum við einstaklinga óháð kyni, kynferði, þjóðerni, trú eða öðru sem aðgreinir einstaklingana.

Námsmat

Nemandi skilar af sér stuttri samantekt og endurliti byggðu á dagbókinni.

Kennslugögn

Listi yfir kennslugögn er birtur í kennsluáætlun

Námstækni

Lýsandi heiti áfanga: Námstækni, skipulag og undirbúningur fyrir próf

Framhaldsskólaeiningar: 0

Undanfari: Almenn viðmið um inngöngu í námið

Kennsluaðferðir

Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, en byggja á samþættingu verkefnavinnu og leiðsagnar, þar sem áhersla er á virkt verkefnadrifið nám. Fyrirlestur er miðlað með hljóð og mynd í gegnum kennslukerfi skólans og í kennslustofu, en kennari ver hluta tíma síns með nemendum til að leiðbeina við verkefnavinnu.

Lýsing á innihaldi áfanga

Kynning á námskröfum skólans. Farið verður yfir helstu aðferðir í námstækni eins og glósutækni, minnistækni undirbúning fyrir próf og fleira. Einnig verður fjallað um og skipulagningu gagna og mikilvægi tímastjórnunar til að draga úr streituvaldandi þáttum.

Lokamarkmið áfanga

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á:

- Mismunandi aðferðum sem má beita í námi og til að skipuleggja tíma sinn í námi.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Velja sér námsaðferðir við hæfi hverju sinni.

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Velja sér námsaðferðir sem hæfa honum sem nemanda.
- Skipuleggja tíma sinn í náminu út frá verkefnaskilum og vinnutíma í áföngum.